

KOTKA, SANKOLAIN
M. J. F 30/267-67 saap. 25/7-67
Kansallismuseossa 24.7.-67

Kertomus virkamatkasta
Ruotsinsalmen meritaiste-
lualueelle.
(22.-23. 7. - 67)

Valtionarkeologille

Ruotsinsalmella tutkii heinäkuun puolimaissa
koulutuspäällikkö Ilpo Salmen johtama TV:n sukeltajaryhmä
taistelualuetta ottaen valokuvia ja filmiä. Heidän toimes-
taan käytiin kotkalaisen herra Ollikaisen paikallistamassa
uudessa hyllyssä Piköyrin länsirannalla. Tätä hylkyä voi
olettaa arkistotietojen pohjalla ruotsalaisalukseksi -
Uudenmaa - Ingeborgiksi.

Kotkan meripäiville saapuneitten urheilusukel-
tajien ^{kansista} käytiin sunnuntaina 23.7. tarkastamassa Sankt Niko-
lain hylkyä. (Näkyvyys pinnalla 2 m, - 15 m:ssä n. 1 m).
Tarkistuskäynti osoitti, että hyllyn oikea kylki on romahta-
nut. Tämä vaurio on tapahtunut ilmeisesti viime kesän jälkeen
jolloin Merikissat ry:n leiriläiset kävivät hyllyssä ja totesi-
vat sen kansilaudoituksen kärsineen. Hylkyä on vaikea tuntea
entisekseen ja siinä orientoituminen tuotti vaikeuksia. Keula-
osassa ollut "astiakaapin" sisältö on romahtanut mereen ja
osin särkynyt. Havaintojen mukaan laivassa on vielä jäljellä
suurimäärä irtoesineistöä kuten piiposliiniastiastoa, metal-
liastiastoa, pulloja, ammuksia, takilan osia jne. Aluksesta

nostettiin joukko irtoesineitä 1), koska katsoin niiden olevan vaarassa särkyä tai joutua tavoittamattomiksi.

Hyllyn luhistuminen on ilmeisesti johtunut suuresta ulkopuolisesta voimasta esim. laahaavasta ankkurista tai liian syvässä kulkevasta aluksesta. Koska hyllyn puuaines on vielä varsin lujaa, en usko, että romahtaminen olisi johtunut yksinomaan pitkästä vedessä olosta.

Katsoisin, että ensi kesänä tulisi hilyssä jälleen järjestää tutkimuksia ja tarvittaessa esinenostoja - jos hajoamista vielä tapahtuu ovat nyt ehjäksi jääneet irtoesineet suurensa vaarassa särkyä. Olettaisin, että Suomen Urheilusukeltajain liitto ry:n taholta voisi kesäleirin muodossa saada korvaustonta työvoima-apua. Samalla ehdottaisin, että Merenkulkuhallitusta pyydetäisiin sijoittamaan hyllyn päälle toistaiseksi esim. ristiviitat - tai hylystä länteen sijaitseva valopoiju ja länsiviitta siirtää kohdalle. Olettaisin, että merkitty väylä jäisi vielä turvallisen leveäksi laivaliikenteen tarpeisiin.

Juhani Peltonen
Juhani Peltonen

tutkim. ap.

1) Sankt Nikolaista nostettua esineistöä:

<u>kahvikuppi</u> pari, piiposl., Gardner	<u>5 kopeekkaa</u> , kup., 1788
<u>maustetölkki</u> , keramiikkaa	Salmen ryhmän nostamia
<u>pikari</u> , valk. lasia	pohjalöytöjä:
<u>kulho</u> , tinaa	<u>kiväärin tukki</u> , puuta
<u>lusikka</u> , tinaa, LONDON X	<u>hukari</u> kahvoineen, ym.
<u>Köyden pää</u> solmuineen	
<u>pullo</u> , viol. tummaa lasia	
<u>yökynttilän</u> pohjalevy, pronssia	